

กรมทรัพย์สินทางปัญญา เผย 9 เดือนแรกปี 69 ยอดคำขอรับความคุ้มครอง IP ในไทยโตต่อเนื่อง

ทะลุ 6.1 หมื่นคำขอ เพิ่มขึ้น 9.59%

สะท้อนความสำคัญของ “ทรัพย์สินทางปัญญา” ต่อการดำเนินธุรกิจยุคปัจจุบัน

กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เปิดสถิติคำขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา (IP) ในประเทศไทยในปี 2569 ยังคงเติบโตต่อเนื่อง สะท้อนให้เห็นถึงความตื่นตัวและการให้ความสำคัญของผู้ประกอบการ ทั้งไทยและต่างชาติในการใช้ IP เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนธุรกิจและสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน

นางสาวจิตติมา ศรีถาวร อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา เผยว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญาเดินทางขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลและกระทรวงพาณิชย์ ภายใต้การนำของรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นางศุภจี สุธรรมพันธุ์) ในการยกระดับการคุ้มครอง IP ของไทยให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทการค้าการลงทุน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ขอรับความคุ้มครองและสนับสนุนการนำ IP ไปต่อยอดเชิงพาณิชย์ โดยภาพรวม **การยื่นคำขอรับความคุ้มครอง IP ในไทย ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2569 (มกราคม - กันยายน) ทั้งเครื่องหมายความคำสิทธิบัตรการประดิษฐ์ อนุสิทธิบัตร และสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ รวมสูงถึง 61,288 คำขอ เพิ่มขึ้นกว่า 9.59% จากช่วงเดียวกันในปี 2568 (55,923 คำขอ) ทั้งนี้ ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2569 กรมฯ สามารถจับจดทะเบียน IP เพิ่มขึ้นทั้ง 4 ประเภท รวมกว่า 43,379 คำขอ เพิ่มสูงขึ้น 6.34% จากช่วงเดียวกันในปี 2568 (40,791 คำขอ) โดยมีรายละเอียดคำขอจดทะเบียน IP แต่ละประเภท ดังนี้**

1) เครื่องหมายความคำ ช่วง 9 เดือนแรกปี 2569 มีการยื่นคำขอรับความคุ้มครองในไทย 45,696 คำขอ เพิ่มขึ้น 10.76% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (41,255 คำขอ) **กลุ่มสินค้า/บริการที่มีการยื่นขอรับความคุ้มครองมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่** (1) บริการด้านค้าปลีก การขาย และการตลาด 5,500 คำขอ (2) ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ อนามัย การรักษาโรค และสมุนไพรที่ใช้ในทางการแพทย์ 5,283 คำขอ (3) ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดและความงาม 5,131 คำขอ (4) เครื่องมือและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ 4,127 คำขอ และ (5) ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากพืช ธัญพืช เครื่องปรุงแต่ง กลิ่นและรสอาหาร 3,492 คำขอ โดยมีสัดส่วนผู้ยื่นคำขอ คนไทย 56% และต่างชาติ 44% สำหรับ**ผู้ยื่นคำขอมากที่สุด 5 อันดับแรก** เป็นบริษัทของไทยทั้งหมด ได้แก่ (1) บริษัท ฟ็อกซ์ ฟอรั่ม เลท จำกัด 172 คำขอ (2) บริษัท ไดมเทค (ประเทศไทย) จำกัด 160 คำขอ (3) บริษัท บอร์น โอโรโซเอนซ์ จำกัด 155 คำขอ (4) บริษัท จีเอ็มเอ็ม ทีวี จำกัด 94 คำขอ และ (5) บริษัท เอสทีเอ็ม อินเทอร์เน็ต จำกัด 80 คำขอ ทั้งนี้ ตัวเลข**การจับจดทะเบียน**เครื่องหมายความคำในไทย ในช่วง 9 เดือนแรกปี 2569 อยู่ที่ 32,033 คำขอ เพิ่มขึ้น 0.98% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (31,722 คำขอ)

2) สิทธิบัตรการประดิษฐ์ ช่วง 9 เดือนแรกปี 2569 มีการยื่นคำขอรับความคุ้มครองในไทย 6,483 คำขอ เพิ่มขึ้น 3.98% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (6,235 คำขอ) **กลุ่มนวัตกรรมที่มีการยื่นขอรับความคุ้มครองมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่** (1) ยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ 784 คำขอ (2) นวัตกรรมด้านการสื่อสาร 582 คำขอ (3) นวัตกรรมแอนติบอดีและยาชีววัตถุ 297 คำขอ (4) อุตสาหกรรมแมคโครโมเลกุล 184 คำขอ และ (5) อุปกรณ์ทางการแพทย์ 171 คำขอ โดยมีสัดส่วนผู้ยื่นคำขอ คนไทย 13% และต่างชาติ 87% สำหรับ**ผู้ยื่นคำขอมากที่สุด**

5 อันดับแรก เป็นผู้ยื่นต่างชาติทั้งหมด ได้แก่ (1) บริษัท โตโยต้า จิโดชา คาบุชิกิ โคชา จากญี่ปุ่น 198 คำขอ (2) บริษัท ควอลคอมม์ อินคอร์ปอเรเตด จากสหรัฐอเมริกา 180 คำขอ (3) บริษัท นิปปอน สตีล คอร์ปอเรชั่น จากญี่ปุ่น 116 คำขอ (4) บริษัท เจเอฟอี สตีล คอร์ปอเรชั่น จากญี่ปุ่น 111 คำขอ และ (5) บริษัท ยูนิชาร์ม คอร์ปอเรชั่น จากญี่ปุ่น 79 คำขอ ทั้งนี้ ตัวเลข**การรับจดทะเบียนสิทธิบัตรการประดิษฐ์**ในไทย ในช่วง 9 เดือนแรกปี 2569 อยู่ที่ **4,101 คำขอ เพิ่มขึ้น 10.54%** เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (3,710 คำขอ)

3) อนุสิทธิบัตร ช่วง 9 เดือนแรกของปี 2569 มี**การยื่นคำขอ**รับความคุ้มครองในไทย **4,313 คำขอ เพิ่มขึ้น 18.16%** เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (3,650 คำขอ) **กลุ่มนวัตกรรมที่มีการยื่นขอรับความคุ้มครองมากที่สุด 5 อันดับแรก** ได้แก่ (1) อาหารและเครื่องดื่ม 596 คำขอ (2) ยาสมุนไพร 222 คำขอ (3) ระบบสื่อสารและอุปกรณ์ส่งสัญญาณ และการจัดการสารสนเทศ 196 คำขอ (4) อุปกรณ์ทางการแพทย์ 152 คำขอ และ (5) สารเคมีเกษตรและเคมีภัณฑ์ ควบคุมศัตรูพืช 77 คำขอ โดยมี**สัดส่วนผู้ยื่นคำขอ** คนไทย 94% และต่างชาติ 6% สำหรับ**ผู้ยื่นคำขอมากที่สุด 5 อันดับแรก** เป็นหน่วยงานไทยทั้งหมด ได้แก่ (1) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 123 คำขอ (2) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ 122 คำขอ (3) มหาวิทยาลัยบูรพา 109 คำขอ (4) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 93 คำขอ และ (5) มหาวิทยาลัยขอนแก่น 86 คำขอ ทั้งนี้ ตัวเลข**การรับจดทะเบียนอนุสิทธิบัตร**ในไทย ในช่วง 9 เดือนแรกปี 2569 อยู่ที่ **1,944 คำขอ เพิ่มขึ้น 33.24%** เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (1,459 คำขอ)

4) สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ ช่วง 9 เดือนแรกของปี 2569 มี**การยื่นคำขอ**รับความคุ้มครองในไทย **4,796 คำขอ เพิ่มขึ้น 0.27%** เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (4,783 คำขอ) **แบบผลิตภัณฑ์ที่มีการยื่นขอรับความคุ้มครองมากที่สุด 5 อันดับแรก** ได้แก่ (1) ลวดลายผ้า 589 คำขอ (2) รถยนต์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง 503 คำขอ (3) บรรจุภัณฑ์ 425 คำขอ (4) เครื่องประดับ 402 คำขอ และ (5) อุปกรณ์ก่อสร้าง 245 คำขอ โดยมี**สัดส่วนผู้ยื่นคำขอ** คนไทย 65% และต่างชาติ 35% สำหรับ**ผู้ยื่นคำขอมากที่สุด 5 อันดับแรก** เป็นสถาบันการศึกษาไทยทั้งหมด ได้แก่ (1) มหาวิทยาลัยศิลปากร 130 คำขอ (2) มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม 119 คำขอ (3) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 87 คำขอ (4) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 71 คำขอ และ (5) มหาวิทยาลัยบูรพา 69 คำขอ ทั้งนี้ ตัวเลข**การรับจดทะเบียนสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์**ในไทย ในช่วง 9 เดือนแรกปี 2569 อยู่ที่ **5,301 คำขอ เพิ่มขึ้น 35.92%** เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (3,900 คำขอ)

อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา กล่าวว่า สำหรับ **ลิขสิทธิ์** ซึ่งเป็น IP ประเภทเดียวที่ได้รับความคุ้มครองทันทีที่สร้างสรรค์โดยไม่ต้องจดทะเบียน แต่ผู้สร้างสรรค์สามารถยื่นแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ไว้กับกรมฯ ได้ เพื่อเป็นหลักฐานอ้างอิงเบื้องต้นในการแสดงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในกรณีที่เกิดข้อพิพาท รวมทั้งเป็นช่องทางให้ผู้อื่นสามารถเข้าถึงผลงานและติดต่อขอใช้ประโยชน์งานลิขสิทธิ์นั้นได้ง่ายขึ้น โดยในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2569 มี**การยื่นแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์**ต่อกรมฯ **17,176 ผลงาน เพิ่มขึ้น 63.71%** เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2568 (10,492 ผลงาน) **ผลงานที่มีการแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์มากที่สุด 5 อันดับแรก** ได้แก่ (1) วรรณกรรม เช่น งานนิพนธ์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ 6,714 ผลงาน (2) ศิลปกรรม เช่น งานจิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ 4,331 ผลงาน (3) ดนตรีกรรม 3,386 ผลงาน (4) สิ่งบันทึกเสียง 1,345 ผลงาน และ (5) โสตทัศนวัสดุ 1,139 ผลงาน **สัดส่วนผู้ยื่นแจ้งข้อมูล** คนไทย 99% และต่างชาติ 1% สำหรับ**ผู้แจ้ง**

ข้อมูลมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) บริษัท มิวสิกมูฟ จำกัด 711 ผลงาน (2) มหาวิทยาลัยมหิดล 529 ผลงาน (3) มหาวิทยาลัยขอนแก่น 313 ผลงาน (4) บริษัท เทโร มิวสิค จำกัด 137 ผลงาน และ (5) มหาวิทยาลัยทักษิณ 136 ผลงาน

นางสาวจิตติมา กล่าวทั้งท้ายว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะเดินหน้าพัฒนาระบบการคุ้มครองและให้บริการด้าน IP อย่างต่อเนื่อง โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลและ AI มาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ เชื่อมโยงข้อมูล และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและผู้ประกอบการ ควบคู่กับการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารจัดการ IP เพื่อให้เจ้าของสิทธิได้รับความคุ้มครองและสามารถนำ IP ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มศักยภาพ ต่อยอดมูลค่าทางเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งในประเทศและต่างประเทศ
